

ONTHULLING JOODS MONUMENT VOOR OORLOGSSLACHTOFFERS

Tijdens een stijlvolle en indrukwekkende herdenkingsdienst in de joodse Synagoge aan de Schoutenstraat heeft de Nederlands Israëlitische Gemeente Zwolle de ongeveer zevenhonderd joodse burgers van Zwolle herdacht, die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen. Dit gebeurde volgens de joodse telling op 27 Nissan 5745 / donderdag 18 april, op Jom ha-Shoa (dag van vernietiging), de datum waarop het joodse volk zijn omgekomen-en herdenkt.

Aanwezig waren onder meer de Gevolmachtigd Minister van de Staat Israël, de heer M. Ofer, de commissaris van de Koningin in Overijssel, mr. J. L. M. Niers, burgemeester nr. G. Loopstra, de waarnemend Opperrabijn, vertegenwoordigers van het Rabbinaat en het N.I.K. (Nederlands Israëlitisch kerkgenootschap), leden van het voormalig verzet en de Stichting 40-45 en bestuursleden van de Stichting Voortbestaan Synagoge.

Voorzitter D. Stibbe van de N.I.G. (Ned. Israëlitische Gemeente) deed een oproep om het verleden niet te vergeten. Het Jodendom is een godsdienst en levenswijze, die zich karakteriseert door het begrip traditie en continuïteit. Het richt zich naar een ideale toekomst met het verleden als immer aanwezige realiteit.

Het heden is niet meer dan een schakel tussen die twee. De geschiedenis is de basis waarop wij moeten staan als wij de toekomst verken- nen", zo zei de heer Stibbe. „We moeten her- denken om in staat te zijn naar een betere toe- komst te werken".

De heer Stibbe ging verder in op de drie aspec- ten van de herdenkingssteen, die als eerste een mededeling is dat het joodse volk als een Phoenix uit haar as is herrezen in de concreti- sering van een eigen joodse staat, die bescher- ming biedt aan het joodse volk waar ook ter wereld. Het tweede motief van de steen is niet alleen een waarschuwing aan deze, maar ook aan de volgende generaties. Ze wijst op het eeuwigdurende gevaar van de satanische machten, die alle volkeren kunnen gaan be- heersen. Het derde aspect is het element van de nagedachtenis. Alleen een open oor, oog en mond en een samenleving waarin de waarden van de democratie gewaarborgd zijn, zijn een waarborg voor het respect van de ene mens voor de andere.

Burgemeester mr. G. Loopstra was het volko- men eens met de heer Stibbe en vond het wijze en ware woorden, die hij uitgesproken had. De burgemeester wilde nog verder gaan en zei: „We zijn er toe verplicht de geschiedenis

De onthulling van de gedenksteen door de heer Ofer.

steeds weer in te scherpen. Het doet ons steeds weer beseffen wat gebeurd is en wat nooit meer mag gebeuren". De waarheid van het op- tredende nationaal socialisme was gruwelij- ker en harder dan men ooit kon of wilde ver- moeden. „Daarom herdenken we vandaag en gaan mijn gedachten uit naar de Heilige Schrift en in het bijzonder naar het Oude Ver- bond, de Tenach, want daar ligt de oorsprong van christenen en joden. Wanneer wij het Woord dat daarin staat op ons laten doorwer- ken en ons leven daarna richten, dan kan het niet anders of wij staan thans met gebogen hoofd en lege handen", aldus de heer Loop- stra.

De heer M. Ofer sprak over een heilige plicht om door een blijvende herinnering de oorlogs- gebeurtenissen door te geven aan de jeugd. Al- leen om het jood-zijn werden mensen veroor- deeld tot de dood. De weinigen, die overbleven en zich verzetten, hadden geen enkele kans op een overwinning. Daarom mag een dergelijke geschiedenis nooit weer gebeuren. „We zullen nooit de nagedachtenis vergeten van hen die omkwamen in de vernietigingskampen. Zij zullen eeuwig in onze herinnering blijven, ons geheugen zijn en ons de weg wijzen tot leven in vrijheid, waardigheid en vrede". Dankbaar toonde de heer Ofer zich voor de steun, die de joden in de oorlog van veel Nederlanders heb- ben gekregen.

Ds. J. G. K. Littooi, voorzitter van de Stich- ting Voortbestaan Synagoge ging in het bij- zonder in op de Synagoge als restauratiepro- ject en riep de Zwolse burgers op dit project niet alleen nu maar ook in de toekomst te steu- nen. „Dan alleen zal het mogelijk zijn dit bij- zondere gebouw - een gebouw met een bood- schap - blijvend te behouden. In de eerste plaats als monument, een teken en een naam voor hen die wij vandaag in het bijzonder ge- denken".

Na afloop van de herdenkingsdienst onthulde de heer Ofer de gedenksteen met daarop een inscriptie. Vervolgens legde de heer Loopstra namens het gemeentebestuur en de bevolking een krans bij het monument.

Later op de avond, tijdens een bijeenkomst in het stadhuis, werden nog verschillende men- sen o.a. uit het verzet aan de Gevolmachtigd Minister van de Staat Israël voorgesteld. De heer Ofer zei daarbij blij te zijn om te kunnen kennismaken met hen, die een speciale band met Israël hebben. Ook had hij veel waarde- ring voor de restauratie van de Synagoge.

De Peperbus
24-04-1985